

DEPANA presenta dades científiques que demostren que AENA ha incomplert els compromisos mediambientals al delta del Llobregat

- AENA va comprometre's a millorar la situació mediambiental del delta si s'aprovava l'ampliació de l'aeroport de Barcelona el 2002, però les espècies d'aus han minvat de manera preocupant
- Les dades aportades per DEPANA comparen la realitat actual de biodiversitat al delta amb les xifres que es van comprometre a preservar les administracions i AENA si es permetia l'ampliació

D'ençà de l'ampliació de l'aeroport de Barcelona entre 2002 i 2009, **la desaparició d'espècies d'aus al delta del Llobregat ha avançat considerablement, malgrat el compromís d'AENA de compensar els danys mediambientals d'aquella ampliació.** L'empresa ha incomplert sistemàticament les compensacions mediambientals a què es va comprometre amb l'aprovació el 1999 del Pla Director i la resolució el 2002 de la Declaració d'Impacte Ambiental del projecte d'ampliació de l'aeroport amb la construcció d'una tercera pista i de la terminal T1.

En aquell moment i per requeriment de la Comissió Europea, el Ministeri de Foment va enviar un informe en què detallava les mesures compensatòries que es prendrien per tal que la institució europea permetés la construcció de la tercera pista de l'aeroport que afectava a la ZEPA 146¹ (Zona d'Espècial Protecció per a les Aus) del delta del Llobregat. Aquest informe queda recollit en la Resolució del 9 de gener de 2002, de la Secretaria General de Medi Ambient, per la qual es formula declaració d'impacte ambiental del projecte d'ampliació de l'aeroport de Barcelona, publicada el 18 de gener del mateix any al BOE². Creiem oportú fer menció pública a aquest document perquè posa de manifest la poca credibilitat que pot tenir AENA i també l'Estat espanyol davant de la Comissió Europea.

Citem directament del BOE de 18 de gener de 2002: "Després d'estudiar l'emplaçament proposat de la tercera pista, la intersecció de les aeronaus a l'espai protegit ZEPA i el comportament de les aus respecte al trànsit aeri actual, s'arriba a la conclusió que l'afectació de la tercera pista és petita per a les poblacions d'aus, podent-se compensar,

---

¹ En una zona ZEPA, l'evolució de les poblacions d'espècies és el que determina el seu estat de conservació. Aquesta ha de ser favorable per a les espècies d'aus de l'annex I per les quals la zona ha estat declarada com a tal. Paral·lelament, s'ha de mantenir o incrementar el nombre d'aus migratòries en els mateixos espais durant les diferents èpoques de l'any. Mitjançant els censos ontològics, les administracions nacionals i comunitàries poden determinar l'evolució d'una ZEPA, i si les mesures que s'han adoptat per a la seva conservació són les adequades.

² BOE publicat el 18 de gener de 2002 <https://www.boe.es/boe/dias/2002/01/18/pdfs/A02400-02411.pdf>

i inclús millorar, la seva diversitat. Les estimacions de poblacions presentades a la Comissió, i després de l'aplicació de les mesures compensatòries recollides a l'estudi de l'impacte ambiental, encara sent conservadores, suposen una millora respecte a la situació actual i poden aconseguir-se en un temps relativament curt, entre 4 i 5 anys.”

En contra del que afirma al BOE, però, des de fa quinze anys DEPANA constata la disminució de moltes de les espècies d'aus que haurien de ser objecte d'especial conservació de la ZEPA 146. Sobretot s'ha detectat una preocupant caiguda en el nombre d'anàtids migratoris i hivernants. Durant aquest temps, les diferents administracions responsables no han pres les mesures per a corregir aquesta evolució.

En les dades que DEPANA presenta a continuació es mostra la comparativa entre la realitat actual i les dades entregades pel Ministeri de Foment a la Comissió Europea, en què detallava com -suposadament- evolucionarien les espècies que es troben al delta. Així doncs, **en les taules hi apareix la situació inicial de les espècies, abans de 2002; la situació a què es comprometien Foment i AENA en un termini d'entre 4 i 5 anys, i la realitat, constatada per DEPANA, en què es pot observar la diferència entre la realitat i les falsedats presentades a la Comissió per l'Estat espanyol.**

Les dades fan referència a les zones més pròximes a l'aeroport. El Remolar i la Ricarda ja tenien protecció, encara que la seva delimitació era menor. El Corredor Litoral no tenia protecció, excepte una zona de la platja, i continua sense protecció integral malgrat les promeses d'AENA.³

Tenint en compte les dades de les taules següents, DEPANA constata que:

1. AENA no ha complert els compromisos mediambientals de l'ampliació de l'aeroport de 2002.
2. El Ministeri de Foment va enviar un informe fals a la Comissió Europea, ja que les previsions de xifres no s'han adaptat, en cap dels casos, a la realitat.
3. Qualsevol nova proposta de nova ampliació de l'aeroport de Barcelona amb promeses de compensacions mediambientals no té credibilitat tenint en compte la realitat de la zona i la manca absoluta de compromís amb la protecció de la zona per part de les administracions i d'AENA.

---

³ Zones protegides del delta del Llobregat <http://www.deltallobregat.cat/files/4-187188-annex/mapawebcompressed.pdf> i <https://sig.gencat.cat/visors/enaturals.html>

TAULA 1: Evolució d'espècies a la Reserva Natural Parcial El Remolar- Les Filipines⁴

Ocupa 110ha i inclou l'estany del Remolar i la maresma de les Filipines.

Situació d'estiu

Espècies⁵	Situació inicial, segons AENA	Compromís d'AENA	Situació real actual, dades de DEPANA
<i>Garza imperial (Ardea purpurea)</i>	1 pp	5-7 pp	0-1 pp⁶
<i>Avetorillo común (Ixobrychus minutus)</i>	5 pp	10 pp	5 pp
<i>Avetoro común (Botaurus stellaris)</i>	0 pp	1 pp	0 pp
<i>Cerceta pardilla (Marmorenetta angustirostris)</i>	0 pp	5 pp	0 pp
<i>Aguilucho lagunero occidental (Circus aeruginosus)</i>	0 pp	2 pp	0 pp
<i>Calamón común (Porphyrio porphyrio)</i>	0 pp	10 pp	3 pp
<i>Focha moruna (Fulica cristata)</i>	0 pp	10 pp	0 pp
<i>Cigüeñuela común (Himantopus himantopus)</i>	50 pp	75 pp	15 pp

⁴ Les dades de "Situació inicial" i "Compromís d'AENA" apareixen en el BOE que el Ministeri de Foment va enviar a la Comissió Europea l'any 2000: <https://www.boe.es/boe/dias/2002/01/18/pdfs/A02400-02411.pdf>

La tercera columna es tracta de les dades recollides per DEPANA, en què també s'han utilitzat com a fonts les dades publicades per la Direcció General del Medi Natural, el Servei de protecció de la Fauna, Flora i Animals de Companya i el Cens Internacions d'Ocells Aquàtics i Marins Hivernants a Catalunya de gener de 2021:

http://mediambient.gencat.cat/es/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/sistemes_dinformacio/cens_hivernal_ocells_aquatics_marins/Censos/

⁵ Els noms de les espècies l'hem mantingut en castellà, que és l'idioma original publicat al BOE.

⁶ Les referències pp. són parelles nidificants. Els cens d'ocells nidificants es fan al llarg de la primavera i varien per a cada espècie. S'utilitza una metodologia diferent del cens d'ocells hivernants.

Situació d'hivern

Espècies	Situació inicial, segons AENA	Compromís d'AENA	Situació real actual, dades de DEPANA
<i>Avetoro comú (Botaurus stellaris)</i>	1 indiv.	5 indiv.	0 indiv.⁷
<i>Anátidas comunes</i>	1.395 indiv.	3.000 indiv.	687 indiv.
<i>Anátidas en perill</i>	0 indiv.	100 indiv.	1 indiv.
<i>Aguilucho lagunero occidental (Circus aeroginosus)</i>	7 indiv.	10 indiv.	3 indiv.
<i>Calamón comú (Porphyrio porphyrio)</i>	0 indiv.	30 indiv.	12 indiv.
<i>Focha moruna (Fulica cristata)</i>	0 indiv.	30 indiv.	0 indiv.

TAULA 2: Evolució d'espècies al Corredor biològic entre El Remolar- Les Filipines i La Ricarda- Ca l'Arana.

Ocupa 110 ha. Malgrat les promeses, no ha estat protegit. Una part del litoral tenia una protecció abans de l'ampliació de l'aeroport i la pineda de Can Camins es va protegir mitjançant la sentència del Tribunal Suprem a instància d'un recurs de l'ajuntament del Prat de Llobregat el 2013.

Situació d'estiu

Espècies	Situació inicial, segons AENA	Compromís d'AENA	Situació real actual, dades de DEPANA
<i>Avetorillo comú (Ixobrychus minutus)</i>	0 pp	1 pp	2 pp
<i>Cerceta pardilla (Marmorenetta angustirostris)</i>	0 pp	5 pp	0 pp
<i>Focha moruna (Fulica cristata)</i>	0 pp	5 pp	0 pp
<i>Chorlitojeo patinegro (Charadius alexandrinus)</i>	12-23 pp	30-35 pp	0 pp
<i>Charrancito comú (Sterna albifrons)</i>	0 pp	5 pp	0 pp

⁷ Les referències indiv. es tracta d'exemplars hivernants comptats en el Cens d'ocells aquàtics hivernants de gener de 2021:

http://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/patrimoni_natural/fauna_salvat_ge_autoctona/cens_hivernal_ocells/censos/documents/darrer_cens/censcat2021.pdf

Situació d'hivern

Espècies	Situació inicial, segons AENA	Situació final prevista	Situació real actual, dades de DEPANA
<i>Anátidas comunes</i>	0 indiv.	150 indiv.	15 indiv.
<i>Anátidas en peligro</i>	0 indiv.	10 indiv.	0 indiv.
<i>Focha moruna (Fulica cristata)</i>	0 indiv.	10 indiv.	0 indiv.

TAULA 3: Reserva Natural Parcial de La Ricarda-Ca l'Arana

Ocupa 186ha i inclou l'estany de La Ricarda, Ca l'Arana i Cal Tet. Es tracta de l'espai que quedaria greument afectat si es tira endavant la proposta d'ampliació de 2021

Situació d'estiu:

Espècies	Situació inicial, segons AENA	Compromís AENA	Situació real actual, dades DEPANA
<i>Garza imperial (Ardea purpurea)</i>	1 pp	5-7 pp	1 pp
<i>Avetorillo común (Ixobrychus minutus)</i>	5 pp	10 pp	2 pp
<i>Avetoro común (Botaurus stellaris)</i>	0 pp	1 pp	0 pp
<i>Cerceta pardilla (Marmorenetta angustirostris)</i>	0 pp	5 pp	0 pp
<i>Aguilucho lagunero occidental (Circus aeruginosus)</i>	0 pp	2 pp	0 pp
<i>Calamón común (Porphyrio porphyrio)</i>	0 pp	10 pp	1 pp
<i>Focha moruna (Fulica cristata)</i>	0 pp	10 pp	0 pp

Situació d'hivern:

Espècies	Situació inicial	Situació final prevista	Situació real actual
<i>Avetoro comú</i> (<i>Botaurus stellaris</i>)	1 indiv.	5 indiv.	0 indiv.
<i>Anátidas comunes</i>	721 indiv.	1.200 indiv.	25 indiv.
<i>Anátidas en peligro</i>	0 indiv.	50 indiv.	0 indiv.
<i>Aguilucho lagunero occidental</i> (<i>Circus aeruginosus</i>)	0 indiv.	5 indiv.	0 indiv.
<i>Calamón comú</i> (<i>Porphyrio porphyrio</i>)	0 indiv.	30 indiv.	0 indiv.
<i>Focha moruna</i> (<i>Fulica cristata</i>)	0 indiv.	30 indiv.	0 indiv.

Anátidas comunes:

AENA estimava que la suma d'*anátidas* de les tres zones afectades per la tercera pista, després de l'ampliació i l'aplicació de les mesures correctores, seria de **4350 exemplars** durant el període d'hivernada. La realitat és una altra.

Anátidas censades a l'hivern al delta:

Any 2000: 3969 exemplars

Any 2014: 1877 exemplars

Any 2021: 1234 exemplars

Anátidas en perill:

Segons AENA, l'estimació als voltants de l'aeroport 5 anys després era de **160 exemplars**.

Anátidas censades al total del delta:

Any 2000: 2 exemplars

Any 2014: 2 exemplars

Any 2021: 1 exemplar

Més informació

Informe presentat per DEPANA a la Comissió Europea el juliol de 2019

<https://depana.org/wp-content/uploads/2021/02/INFORME-2019-QUEJA-PILOT-DELTA.pdf>